

Perspektiverende Datalogikkursus

Algoritmer og kompleksitet

Gerth Stølting Brodal

Øvelse

Betrægt følgende liste af tal.

30 83 73 80 59 63 41 78 68 82 53 31 22 74 6 36 99 57 43 60

Øvelsen er at slette så få af disse tal som muligt, så de resterende tal står i voksende orden...

Indhold

- **Eksempler på beregningsproblemer**
- Algoritmer og deres analyse
  - Korrekthed af algoritmer
  - Ressourceforbrug for algoritmer
- Kompleksitet af beregningsproblemer

Beregningsproblemer

- Sortering
- Søgning
- Grafer
- Strenge
- Kombinatorisk optimering
- Geometri
- Numeriske beregninger
- :

Sortering

Problem: Stil en mængde elementer i orden.

110 755 766 51 652 28 729 713 681 407

28 51 110 407 652 681 713 729 755 766

Data er meget bekvemmere hvis de er sorterede. Specielt er det nemmere at lede i dem (ordbøger, telefonbøger, eksamensopslag, ...).

Brugt som rutine i mange andre algoritmer.

Meget velstuderet problem.

Mange algoritmer (jvf. øvelserne + QuickSort + ...).

Søgning

Problem: Gem data så de kan findes igen effektivt.

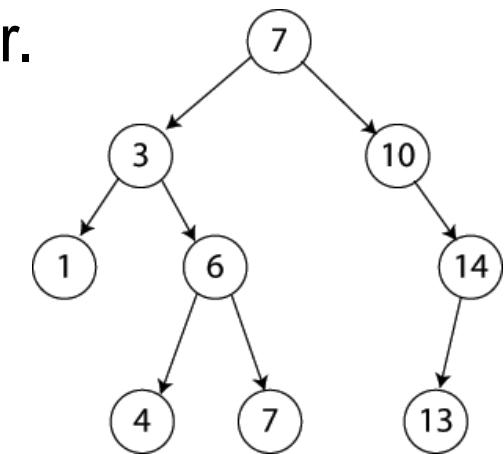
- $\text{Find}(x)$
- $\text{Insert}(x)$
- $\text{Delete}(x)$
- $\text{Successor}(x)$, $\text{RangeSearch}(x_1, x_2)$, ...

Et andet meget fundamentalt problem (jvf. databaser).

Brugt som rutine i mange andre algoritmer.

Meget velstuderet, mange algoritmer.

To grundgrupper: søgetræer og hashing.

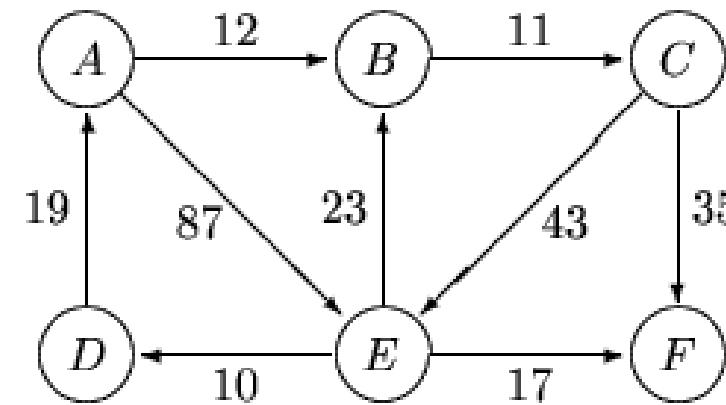
Grafer

Knuder (punkter) og kanter (stregen mellem punkter).

Ekstra struktur: orientering af kanter, vægte på kanter.

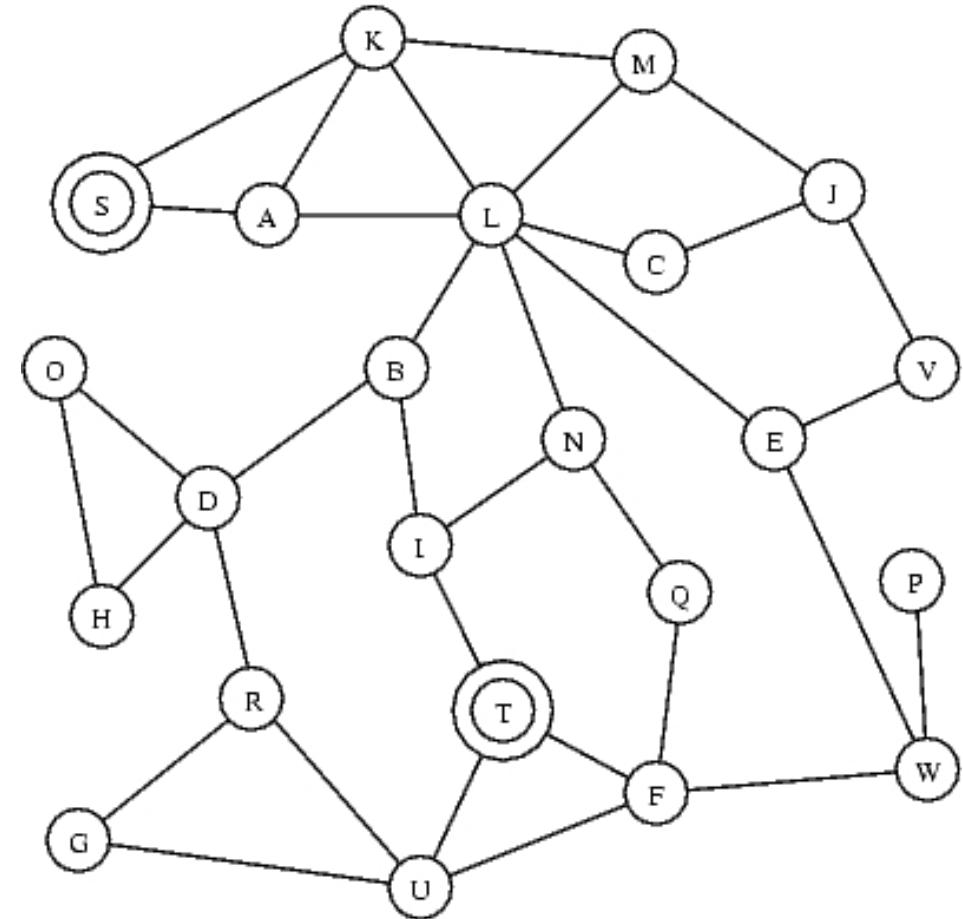
En *meget* anvendelig model:

Flyruter, veje, el/vand/computer netværk,
bekendtskaber og andre relationer,...

Problemer på grafer

- Løb grafen igennem (besøge alle knuder).
- Sammenhæng, k -sammenhæng.
- (Mindste) udspændende træ.
- Korteste veje.
- Euler tur.
- Hamilton tur,
rejsende sælger.
- Graffarvning.
- Klike
- ⋮

Strenge

Alfabet = mængde af tegn som kan bruges

Streng = sekvens af tegn fra alfabetet

Eksempler:

“To be or not to be”

ACCCATTCCGTAA

10001100110001110

Problemer på strenge

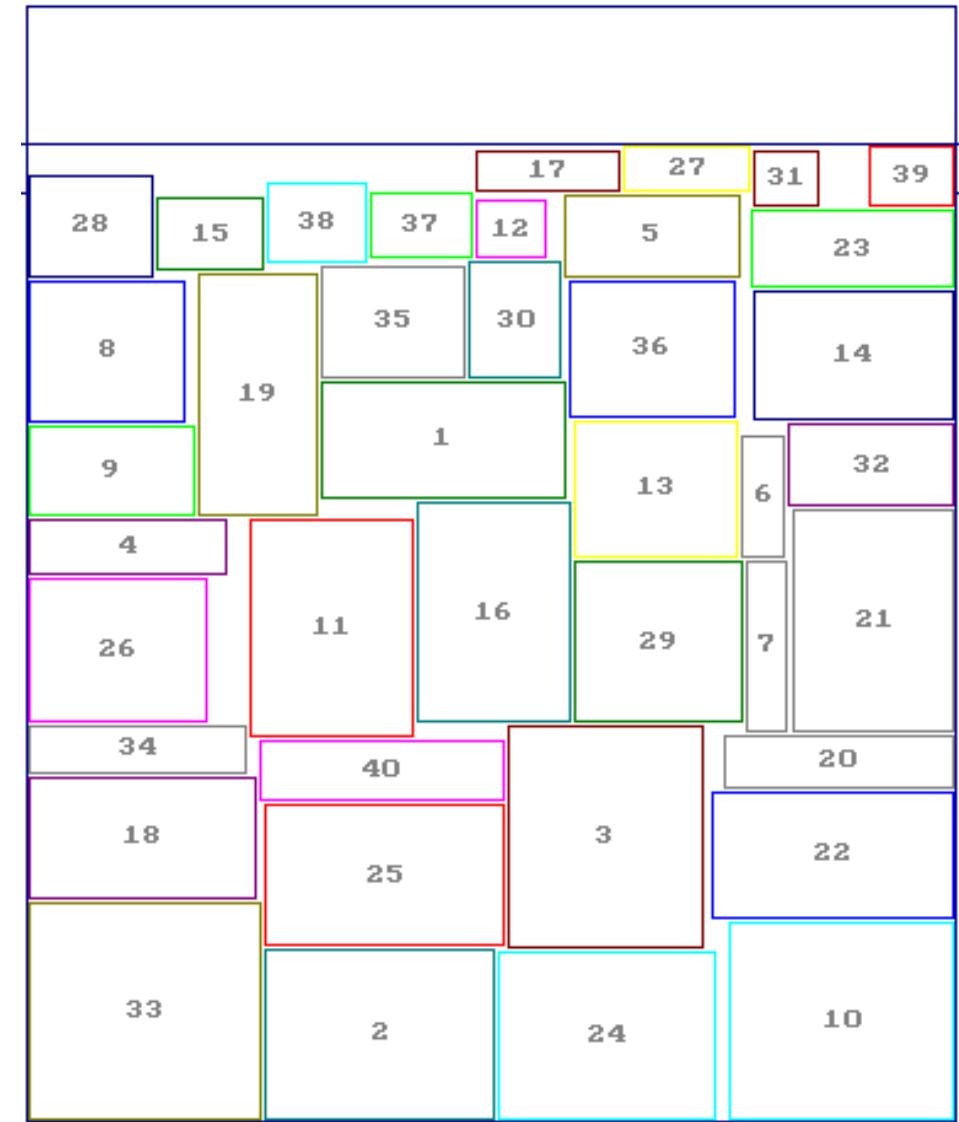
- Mønster genkendelse
  - Regulære udtryk
  - Afstandsmål (Hamming, edit)
  - Længste fælles delstreng
  - Længste fælles delsekvens

:

ACGTTACGTAAACTACTAGTACACACACTACCCAT
|||
ACAGTGTTAAGTAAACTAAACTAGTACACACGTACCCAT

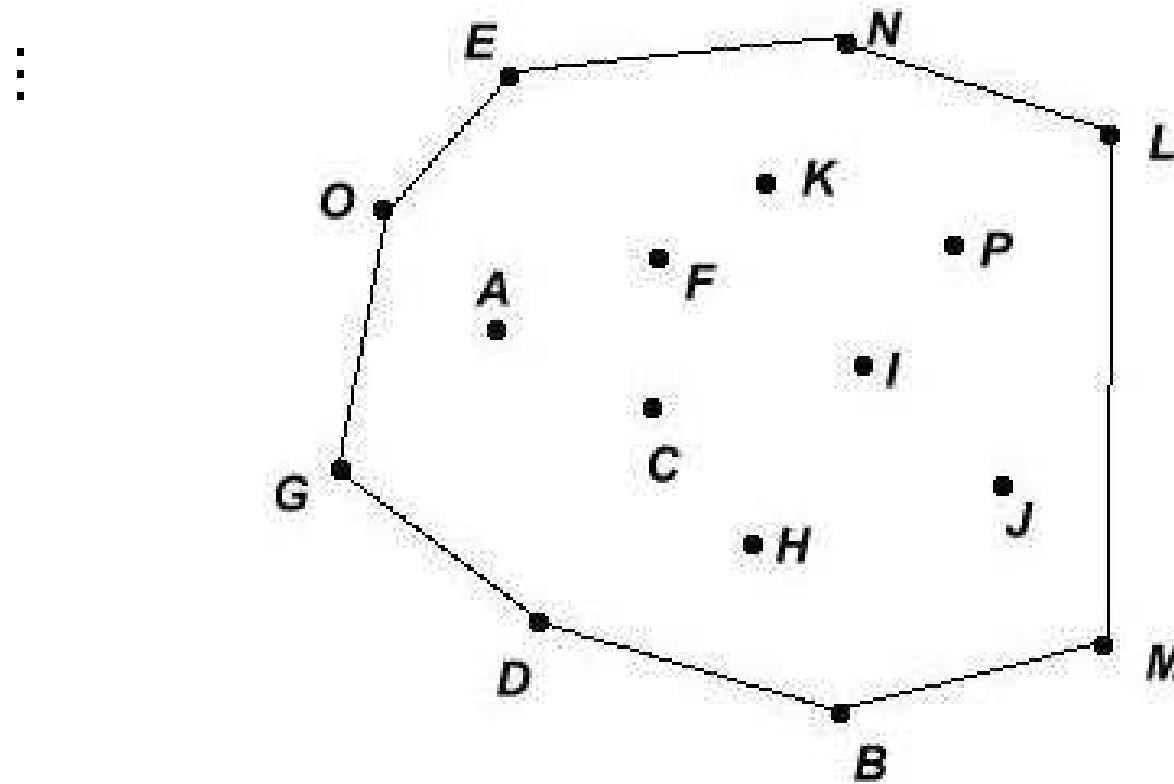
Kombinatorisk optimering

- Bin Packing (1D, 2D, 3D)
- Knapsack
- Subset Sum
- Job Scheduling
- Crew assignment
- ⋮

Geometri

- Convex Hull
- Nearest Neighbor
- Orthogonal Line Segment Intersection
- 2D Range Search

Numeriske beregninger

- Polynomieevaluering
- Matrixmultiplikation
- Løsning af ligningssystemer
- Løsning af differentialligninger

⋮

$$(6/7-1)*7+1 = -4.44089209850063e-16 ?$$

Indhold

- Eksempler på beregningsproblemer
- Algoritmer og deres analyse
  - **Korrekthed af algoritmer**
  - Ressourceforbrug for algoritmer
- Kompleksitet af beregningsproblemer

Invarianter

Udsagn I som gælder efter alle skridt i algoritmen.

Vælges så:

- Man kan vise at I gælder ved starten.
- Man kan vise at hvis I gælder før et skridt, så gælder det efter.
- Man kan vise af I samt omstændigheder ved algoritmens afslutning implicerer det ønskede slutresultat.

Eksempler: RadixSort, binær søgning.

Indhold

- Eksempler på beregningsproblemer
- Algoritmer og deres analyse
  - Korrekthed af algoritmer
  - **Ressourceforbrug for algoritmer**
- Kompleksitet af beregningsproblemer

Ressourceforbrug, målestok

- RAM-modellen.
- Tidsmåling vs. analyse.
- Voksehastighed, asymptotisk notation.
- Worst case, best case, average case.

Først vælge (eller designe) algoritme efter forskelle i asymptotisk ressourceforbrug

Ved lighed, vælg **dernæst** efter konstanter (tidsmåling nu relevant).

Indhold

- Eksempler på beregningsproblemer
- Algoritmer og deres analyse
  - Korrekthed af algoritmer
  - Ressourceforbrug for algoritmer
- **Kompleksitet af beregningsproblemer**

Nedre grænser

Beviser for at ingen algoritme (blandt en stor klasse af algoritmer for en given beregningsmodel) kan løse problemet bedre end angivet.

Eksempler:

- Sortering
- Søgning

Øvre og nedre grænser ens
↓
problemets kompleksitet kendt.

$P \subseteq EXP$

Meget grov inddeling af algoritmer i gode og dårlige:

P = problemer med polynomiel tids algoritme

v.s.

EXP = problemer med eksponentiel tids algoritme

Eksempel: sortering vs. brute-force løsning af puslespil

NP

NP = ja/nej-problemer, hvor en ja-løsning kan kontrolleres
(men ikke nødvendigvis findes) i polynomiel tid.

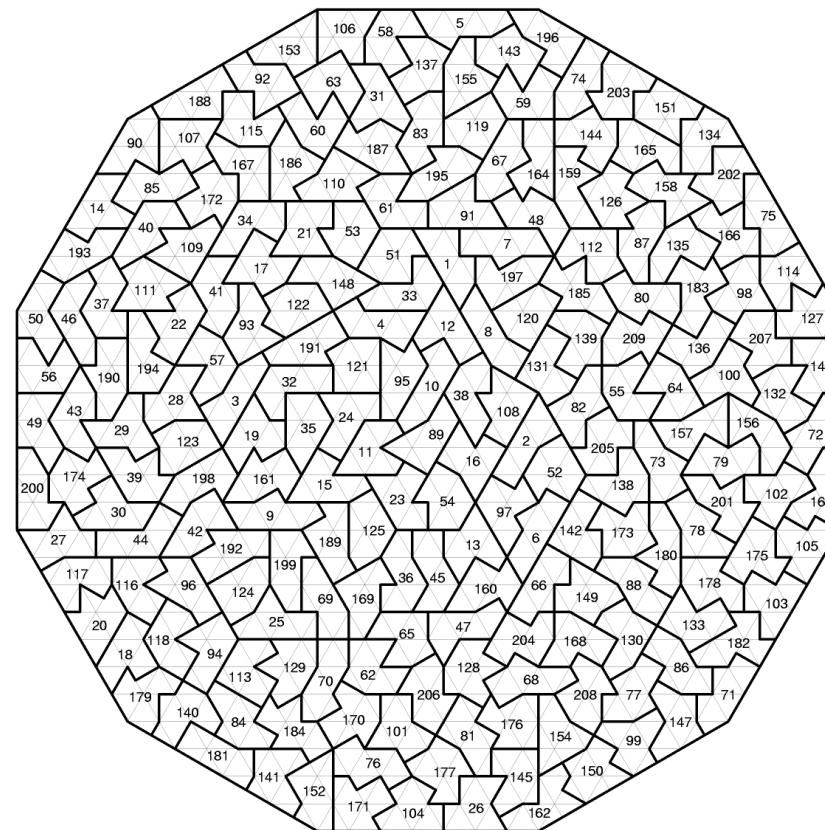
Eksempel: Hamilton tur.

Det er nemt at se at $P \subseteq NP \subseteq EXP$.

Formodning: $P \subsetneq NP$

Hvis ingen polynomiel algoritme..

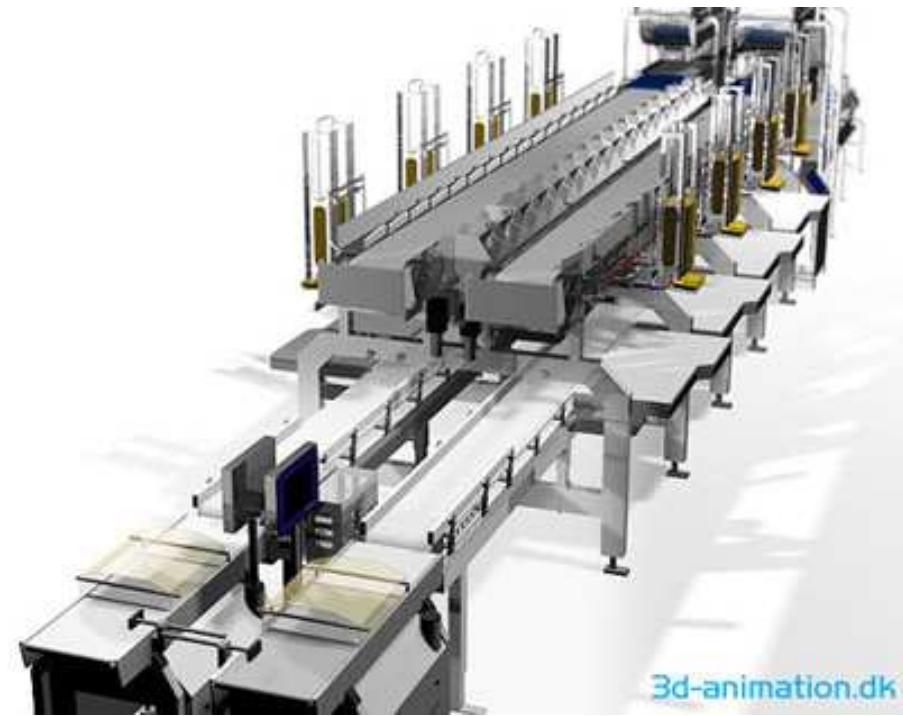
- Heuristisk søgning
- Algoritmer for specielle instanser
(jf. “The Eternity Puzzle”).
- Approximationsalgoritmer

Flere modeller og cost-funktioner

- Online algoritmer
- Randomiserede algoritmer
- Parallelisme
- Hukommelseshierarkier

:

Algoritmer og kompleksitet

- Designe algoritmer
- Analysere algoritmer
- Analysere problemer

David Harel:

*“Algorithmics is more than a branch of computer science. It is the **core of computer science**, and, in all fairness, can be said to be relevant to most of science, business, and technology.”*

